

Makalenin geliş tarihi: 11.05.2019
Makalenin kabul tarihi: 11.06.2019

Podcast Dosyalarının Almanca Dersinde Dinleme Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Kullanımı¹

Podcast using in german lessons to improve comprehension

Dilek Tahir*

Özet

Günümüzde Almanca derslerinde dinleme becerilerinin geliştirilememesi ve öğrencilerin çoğunlukla ders kitabı odaklı yapay dinleme dosyalarıyla çalışmaya yönelik isteksizliği, korku ve başarısızlığı yabancı dil öğrenmedeki sorunların önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Bu probleme çözüm bulmak amacıyla yapılan çalışmada öğrencilerin teknolojiyi yaygın kullanması ve özellikle de vazgeçilmezleri olan cep telefonu ve bilgisayarların günlük yaşamlarında önemli bir yer oluşturması göz önünde bulundurulmuştur. Teknolojiye yönelik bu ilgi doğrultusunda özgün ve güncel olan podcast dinleme dosyaları her hafta bir podcast dosyası ile çalışmak kaydıyla beş hafta boyunca beş derste kullanılmış ve öğrencilere Almanca'yı orijinal haliyle duyabilecekleri ders ortamı sunulmuştur. Her uygulamada sınıfa yerleştirilmiş bir kamerayla çekim yapılarak öğrencilerin dersler içindeki tutum ve davranışları kaydedilmiştir. Dinleme becerilerini geliştirebilmek adına yapılan teknoloji odaklı uygulama dersleri sonucunda öğrencilere 4'lü likert tipi anket ile görüşleri sorulmuş ve çıkan sonuçlar değerlendirilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre ankete katılan öğrencilerin yarısından fazlası dinlemeye yönelik korkularını yenmiş ve %77,8 öğrenci ise podcast dinleme dosyaları ile çalışmayı sevmiştir. 4'te üçten fazla öğreninin ders dışında da

¹ Bu çalışma yazarın "Almanca Öğretiminde Podcast Yardımıyla Dinleme Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Araştırma" başlıklı tezinden üretilmiştir.

* Öğr. Gör., Gazi Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Almanca Bölümü

podcast dinleme dosyaları ile çalışmak istemesi ve video kayıtlarında görüldüğü üzere birçok öğrencinin derse zevkle katılması yapılan çalışmanın öğrenciler üzerinde olumlu etki yarattığını göstermektedir. Çalışmanın sonucunda sıradan ders kitabı dinlemelerinden sıkılan öğrencilere, öğretmenin güncel ve ilgilerine yönelik podcast dosyaları seçip eğlenceli materyaller hazırlaması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Podcast, dinleme, teknoloji.

Abstract

Today, the failure to improve listening skills, students' unwillingness to use textbook-oriented audio files and fear of being unsuccessful, are the major barriers in learning German. Study which aims to solve these problems, take the use of high-tech devices like smartphones, computers -- those have already become indispensable in their daily lives -- into consideration. In line with techno-oriented interest, a learning environment which makes listening original German possible for students was offered through using authentic and latest podcast files in the courses. At the end of a techno-oriented application course targeting student's listening skill, the students' opinion, collected through questionnaire, were evaluated. The study indicated that more than half of the students who take the survey have overcome their fear about listening, 77.8 per cent preferred to use podcast files in their studies. Three-fourth of students preferred to listen podcasts while studying outside the classroom, showed that the study has created a positive impact. At the end, the teachers were suggested to pick up-to-date podcast files according to students' interest and make amusing materials for those who have been bored to listen audio file from ordinary textbooks.

Keywords: podcast, listening, technology.

1. Giriş

Küreselleşen dünyada ülkeler ve toplumlar arasındaki ilişkilerin yoğunlaşmasıyla birlikte yabancı dillere olan ilgi de artmıştır. Ülkemizde uluslararası dil olan İngilizce'nin yanında Almanca da önemli bir yer almaktadır. Ticaret Bakanlığı'nın 2013-2014 Dış Ticaret Raporu'na göre Türkiye'nin ihracatında Almanya'nın birinci sırada olması (2015: 19), Ekonomi Bakanlığı 2017 yılı Yurtdışı Yatırım Raporu'na göre ülkemiz firmaları tarafından Almanya'da 164 doğrudan yatırımın gerçekleştirilmesi

(2017: 35), Türkiye’de birçok Alman firmasının varlığı, Almanya’da ise birçok vatandaşımızın yaşıyor olması ve okullardaki ikinci yabancı dilin çoğunlukla Almanca olması bu dili öğrenmeye yönelik isteği arttırmıştır.

Hedef kitlenin Avrupa başta olmak üzere ülkelere göre değişiklik göstermesi nedeniyle Avrupa Birliği, ülkelerinde dil öğretiminde, öğretme ve değerlendirme süreçlerinde ortak bir standarttan bahsedebilmek amacıyla Avrupa Ortak Başvuru Metnini hazırlatmıştır. Buna bağlı olarak Avrupa Ortak Kriterleri dilin öğrenilmesi ve öğretilmesini ve dil becerilerinin ortak kriterlere göre değerlendirilmesini tanımlar ve karşılaştırır (BVA-Zfa- VI 2, 2004: 2). Bu kriterler dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri esas alınarak temel seviye (A1, A2), orta seviye (B1, B2) ve üst seviye (C1, C2) olarak üç gruba ayrılır ve müfredat geliştirmede, ders kitabı hazırlamada ve (Deutsches Sprachdiplom) Alman Dil Diploması gibi dil sınavlarında önemli bir başvuru metni olma özelliğine sahiptir.

Dinleme dört temel beceriden biri olup Dahlhaus’un da belirttiği üzere dilbilgisi çeviri yönteminde ihmal edilmiştir (Dahlhaus, 1994: 12). Yetmişli yıllarla birlikte ortaya çıkan yöntemlerle dinleme dersin temelini oluşturmuş, dil laboratuvarlarında dinleme becerilerine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu laboratuvarlarda öğrenciler duydukları kelime ve cümleleri tekrarlayarak ve cevaplayarak dil öğrenmişlerdir. Bu yöntemde ortaya çıkan eksiklikler nedeniyle iletişimsel yöntem geliştirilmiş ve dinleme en önemli becerilerden biri olmuştur. Günlük yaşama ait dinleme metinleri ders kitaplarına ve bununla birlikte sınıflara girmiştir. Fakat bu metinler öğretme amacıyla hazırlandığı için ne kadar özgün yapılmak istense de yapaylığını devam ettirmektedir. Ayrıca dinlemede farklı zorluklar da ortaya çıkmaktadır. Krumm’un da belirttiği üzere öğrenmek için olan bir metinde kişi dikkatini anlaşılmayana ve daha öğrenilmemiş olana verir. Bunun aksine dinleme metninde anlaşılmış olana konsantre olmak gerekir (Krumm vd., 2010: 971, 972). Dinleme esnasında kişinin tempoyu ayarlayamaması bu sorunu artırmaktadır. Okuma yapan bir kişi aynı cümleyi istediği kadar okuyabilmektedir. Fakat dinleyen kişi karşısındaki kişiye aynı cümleyi istediği kadar tekrarlatamaz. Hunecke und Steinig’e göre planlanmayan bir yüz yüze konuşma, dil öğrenen için sorun olabilmektedir; zira karşıdaki kişinin yaptığı mimik, vücut dili ve tonlama anlaşılammaktadır (2009: 119).

Storch’un açıklamasına göre yabancı dil öğrenirken dinleme, öğrenen kişiler için büyük bir yük oluşturmakta, bu da onların yakınmalarına neden olmaktadır (1999). Bu yükü

kaldırmak adına dinleme alıştırmalarının dinleme öncesi, dinleme esnası ve dinleme sonrası olarak yürütülmesi öğrencilerin dinlemeye hazırlanmasına ve alıştırmaları yapabilmelerine yardımcı olabilmektedir. Solmecke'nin de kitabında açıkladığı üzere dinleme çalışmasının zorluğu sadece dinleme metinlerine değil, alıştırmalara da bağlıdır (1993). Dahlhaus'un kitabında belirttiği üzere ise dinleme öncesi alıştırmaları, öğrenen kişilerin bilgilerini aktif hale getirip, onları metni dinlemeye hazırlamaktadır. Bu aşamada öğrencilerin çağrışım yaptıkları alıştırmalarla, eşleştirme alıştırmalarıyla, resimlerle ve şarkılarla giriş yapılmaktadır. Dinleme esnasında boşluk doldurma, çoktan seçmeli, doğru- yanlış soruları ve eşleştirme soruları tercih edilmekte, dinleme sonrası alıştırmalarında ise öğrencilerin dinlediklerini anlayıp anlamadıklarını kontrol edecek eşleştirme, doğru- yanlış alıştırmaları ya da açık uçlu sorular yapılmaktadır (1994: 52-119).

Dil öğretiminde esas alınan dört temel beceriden en önemlisi dinlemedir çünkü Dieling'e göre kusursuz dinleme, kusursuz konuşma ve telafuza temel teşkil eder (1992: 31). Yabancı dil öğretiminde dört temel becerinin önem sırası önce dinleme, sonra konuşma, daha sonra okuma ve yazma becerileridir. Solmecke'ye göre dinleme becerisi olmadan kişinin konuşulanı anlama imkânı yoktur. Yabancı dil öğrenen kişi tıpkı annesinden ana dilini öğrenir gibi önce dili duyacak, sonra konuşacak, daha sonra da okumayı ve yazmayı öğrenecektir (1992: 4). Hedge'nin araştırma sonucuna göre dinleme %45lik bir oranla günlük hayatta en çok ihtiyaç duyulan dil becerisidir. %30luk oranla ikinci sırada konuşma, %16 okuma ve son olarak %9 yazma becerisi takip eder (2000: 228). Dinlemenin önemini vurgulayan bu çalışmalar doğrultusunda dinleme becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir araştırma planlanmıştır.

Bu çalışma birçok öğrencinin ders dışında zamanını cep telefonu, bilgisayar İPOD gibi teknolojik cihazlarla geçirmek istemesi göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır. Öğrencilerin teknolojiye olan ilgilerini yabancı dil öğrenmeye çekmek için teknolojinin hem derste kullanılması hem de öğrenciler bilgilendirilerek ders dışında dil programlarını kapsayan podcast dosyalarının dinlenmesinin sağlanması istenmiştir.

İnternette varolan podcast isimli bu dinleme dosyalarının birçok sitede her zaman ulaşılabilir ve ücretsiz olması öğretmen ve öğrenci için zengin, özgün ve güncel konu seçimi sağlamaktadır. B1 seviyesinin altında Almanca podcast dosyaları varlığının çok az olması başlangıç seviyesindeki öğrenciler için materyal hazırlamayı zorlaştırmaktadır. Fakat A2 seviyesinin sonu ya da B1 seviyesinde olan öğrencilere Deutsche Welle, WDR, SWR, Bayerischer

Rundfunk ve podcast.de gibi sitelerden uygun podcast dosyaları bulunup ders için öğrenci seviyesine uygun materyaller hazırlanabilmektedir.

Kluckhohn'a göre materyaller ilk bakışta derste kullanılıp kullanılmayacağıının izlenimini vermelidir (2009: 15). Başarılı bir yabancı dil dersi için özgün materyallerin derste kullanılması büyük önem taşımaktadır. Bu materyaller ise podcast dosyaları olarak internet ortamında on yılı aşkın zamandır zengin bir arşive sahip olmuştur.

Araştırmanın konusu öğrencilerin Almanca'yı öğrenirken dinleme becerilerini geliştirmelerini sağlamak ve aktif dinleme becerisi konusunda farkındalık yaratmaktır. Ayrıca öğretmenlerin ders kitabına bağlı kalmadan internette var olan güncel konu içerikli dinleme dosyalarını derse uyarlamaları konusunda örnek teşkil etmektir.

2. Araştırma

2.1. Araştırmanın Amacı

Öğrencilerin dili öğrenmelerine engel olan temel problemlerden birini ortadan kaldırmak amacıyla bu konu hakkında çalışmak önem taşımaktadır. Yabancı dil öğretiminde duyduğunu anlamayan bir kişinin konuşması, ders içerisinde öğrendiklerini günlük hayata taşıması ve dili aktif bir şekilde kullanması beklenemez. Öğrencilerin ilgi alanları doğrultusunda öğrenmesi ve ders kitaplarındaki yapay dinlemelerden uzaklaşabilmesi adına internette var olan günlük yaşama dair podcast dosyalarına ders materyalleri uyarlayarak ve bu materyalleri derslerde öğrencilerle paylaşarak etkin dil dersleri planlanmıştır. Bu araştırma ile öğrencilerin dinledikleri Almanca'yı anlamaları ve öğretmenlerin de materyal bulma ve kendi dinleme materyallerini hazırlama konusunda motive olmaları amaçlanmıştır.

2.3 Araştırmanın Önemi

Ülkemizde dört temel beceriyi geliştirmeye dönük dil eğitimi yavaş yavaş önemsizmeye başlanmıştır. Bu da öğrencilerin duyduğunu anlama açısından geri kalmasına neden olmaktadır. Ayrıca günlük hayatta Almanca dinleme ya da konuşma imkânı bulamayan öğrencilere, derslerin 45- 50 dakika olması nedeniyle derste de bu becerileri pekiştirmeye yönelik çok fazla zaman

ayrılmaması, öğrencilerin dinlemedeki kişilerin konuşmalarını hızlı bulmasına neden olabilmektedir.

Yukarıda bahsedilen problemleri ortadan kaldırmak, öğrencilerin dili sevmesini ve etkin bir şekilde öğrenmesini sağlamak adına bu çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin var olan podcast dosyalarını kullanarak kendi materyallerini hazırlaması ve sıkıcı kitap dinlemeleri yerine günlük hayattan, güncel, öğrencilerin ilgileri doğrultusunda dinlemeler seçmesinin bu çalışma sonucunda olması beklenmektedir.

Ülkemizde podcast üniversitelerde farklı amaçlarda kullanılmıştır. Bunlardan biri Gülseçen ve diğerlerinin çalışmasında belirttiği üzere Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencilerinin dersleridir. Bu çalışmada podcast kullanımıyla ilgili akademik çalışmalar incelenip, öğrenme alanındaki uygulamalar ele alınmış ve bu uygulamaların, güçlü ve zayıf yanları belirtilmiştir (Gülseçen vd., 2010: 787- 792). Işık ve diğerlerinin çalışmasında ise podcast Anadolu Üniversitesi tarafından hazırlanan ANAPOD ders portalı ile öğrencilerin aldıkları derslerin video görüntüsünü 3G olarak mobil cihazlarına indirmelerini sağlayan bir proje olarak karşımıza çıkmaktadır (Işık vd., 2011: 861- 866). Dil gelişimi adına yapılan çalışmalardan İngilizce’de yapılmış “Effects of Podcasts on Language Learning Beliefs and Self-Efficacy Perceptions of First- Year Turkish University Students” başlıklı doktora çalışmasında da görüldüğü üzere podcast dinleme dosyaları dinleme becerilerini geliştirmeye katkı sağlamış ve yardımcı olmuştur (Başaran, 2010). Bu tarz bir çalışma Almanca alanında Ünal tarafından video- podcastler ile Hacettepe Üniversitesi Almanca Öğretmenliği öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiş, anketleri ve gözlemleri neticesinde olumlu sonuçlar alınmıştır (Ünal, 2015: 104- 121). Ünal’ın yapmış olduğu çalışma lisans öğrencileri üzerinde uygulanmış olup podcast ses dosyalarını sıfırdan Almanca öğrenmiş üniversite hazırlık öğrencilerine de uygulamanın başarı getireceği kanısındayım. Modern yabancı dil öğretiminde dinleme becerisinin şu ana kadar ülkemizde uygulanan sadece klasik yöntemlerle değil, aynı zamanda podcast adını verdiğimiz hayatın çok değişik alanlarından seçilmiş ve öğrencilerin ilgisini çekebilecek görsel materyallerle de geliştirilebileceği ileri sürülerek çalışmanın empirik bölümünde bunun deneysel olarak da kanıtlanması hedeflenmiştir.

2.3 Araştırmanın Yöntemi

Gazi Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda iki tane Almanca hazırlık sınıfı ve 36 öğrenci bulunmaktadır. Bu sınıflarda uygulama dersleri yapılmış ve anketler üzerinden değerlendirmeye tabii tutulmuştur.

Araştırmanın yöntemi iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde farklı kütüphaneler ve internet yoluyla literatür taraması yapılmıştır. İkinci bölümde ise hazırlanmış olan 4'lü likert tipi tutum ölçeği elden teslim edilerek Almanca hazırlık öğrencilerinin podcast dinleme dosyalarıyla çalışmasından önce 1. ve 2. bölüm yanıtlanmak üzere verilmiştir. Uygulama sonrasında ise anketin 3. bölümü verilmiş ve bu kısım ile katılımcıların dinleme becerilerindeki gelişimleri ve bu yöntemle yapılan derslere bakış açıları belirlenmek istenmiştir.

Çalışmanın uygulama kısmında farklı Almanca internet siteleri kullanılarak seçilen podcast dinleme dosyalarına materyaller hazırlanmıştır. Öğrencilerin ilgi alanı ve ders planındaki konulara paralel seçilmiş beş podcast dosyasına yönelik hazırlanmış dinleme öncesi, esnası ve sonrası materyalleri derste uygulandıktan sonra öğrencilere çalışma sırasındaki duygu ve düşüncelerini ve konuyu bu şekilde rahatça anlayıp anlayamadıklarını soran bir tutum ölçeği uygulanmıştır. Her hafta bir podcast derste kullanılmak üzere 5 hafta uygulama dersleri yapılmış ve her uygulamada sınıfa yerleştirilmiş bir kamerayla çekim yapılarak öğrencilerin ders içindeki tutum ve davranışları kaydedilmiştir. Dikkat çekmeyen bir veri yöntemi olması ve katılımcılara kendi doğrularını paylaşmalarına fırsat tanınması uygulamada veri toplamak için tercih sebebi olmuştur.

Çalışma esnasında en genel anlamda, araştırmanın amacına uygun ve ekonomik bir süreçle, verilerin toplanarak çözümlenmesi için gerekli koşulların sağlanmasına önem verilmiştir. Çalışma nitel bir çalışma olmuştur ve araştırma yaparken araştırma problemindeki bağımsız değişken podcast dinleme dosyaları, sınıf ve tutum ölçeğidir, bağımlı değişken ise öğrencilerin dinleme becerilerindeki gelişmesi, her örnek ders sonrasında öğrenciye uygulanmış tutum ölçeği ve varılan sonuçtur.

Her hafta bir podcast uygulaması olmak üzere beş hafta boyunca çalışma devam etmiştir. Hazırlanmış anketin birinci bölümünde yer alan ilk dört soru yalnızca katılımcıların demografik bilgilerini ölçmek amacıyla ile, birinci bölümün ikinci aşamasındaki iki soru ise katılımcıların teknolojik alt yapısını ölçmek amacıyla kullanılmıştır. Yalnızca yorumlama yaparken kullanılmak amacıyla sorulan sorular olarak tanımlanmıştır. "Almanca dil becerilerinizi geliştirmek için (evde, okulda ya da boş

vaktinizde) hangi teknolojik kullanımlar ne ölçüde yardımcı olmuştur?” sorusu anketin ikinci bölümünde katılımcıların teknolojik alt yapısında kullandıkları araçlar hakkında genel bir bilgi edinmek amacıyla hazırlanmıştır. Yukarıda bahsi geçen soru dışındaki tüm sorular karşılaştırmalı analizler yapılarak anket sorularına cevap aranmıştır. Anketin üçüncü bölümünde ise sorulara verilen cevapların oranları çıkarılarak çalışılmıştır. Bu bölümde 4'lü likert tablo ile çalışılmış ve mükemmel, iyi, beklenti ile eşit ve zayıf şeklinde yanıtlar alınmıştır. Bu yanıtlara verilen puanların tablosu aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. 4'lü Likert Ölçeği Puanlama Tablosu

	Puanlama
Mükemmel	4
İyi	3
Beklenti ile eşit	2
Zayıf	1

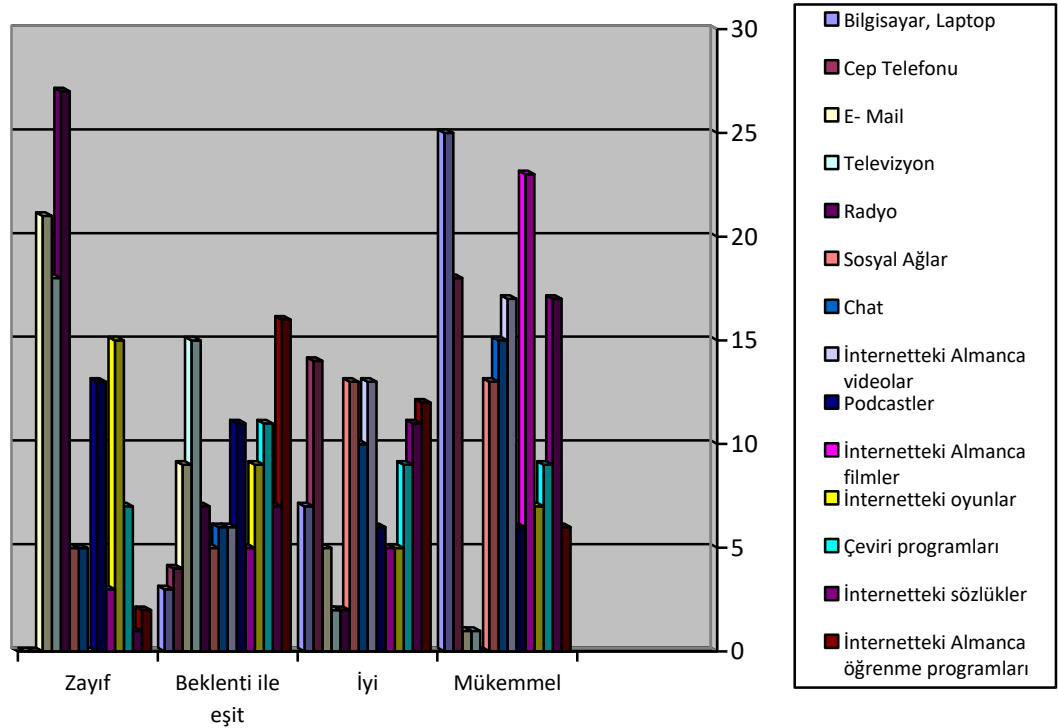
3. Bulgular

Gazi Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Almanca öğrencilerine uygulanmış anketin birinci bölümünden çıkan sonuçlar doğrultusunda 26 kız ve 10 erkek öğrenci ile çalışılmıştır. Bu öğrencilerin 9'u 18, 14'ü 19, 6'sı 20, 4'ü 21 ve 3'ü 22 ve üzeri yaşlarda olup öğrenmiş oldukları birinci yabancı dil sorusuna öğrencilerin tümü İngilizce şeklinde yanıt vermişlerdir. Öğrenmiş oldukları ikinci yabancı dile ise tüm öğrencilerin yanıtı Almanca şeklinde olmuştur. Günlük hayatta bilişim teknolojilerini kullanma sıklığı olarak 17 katılımcı her zaman seçeneğini işaretlerken, 16 katılımcı sık sık ve 3 katılımcı bazen yanıtlarını vermişlerdir. Günlük hayatta bilişim teknolojilerini sık kullanan öğrenciler yabancı dil dersinde bilişim teknolojilerini kullanma sıklığına 3 kişi her zaman, 14 kişi sık sık, 18 kişi bazen ve bir kişi hiçbir zaman yanıtını vermiştir. Bu durum öğrencilerin, günlük hayatlarında bilişim teknolojilerini yabancı dil dersinde olduğundan daha çok kullandıklarını göstermektedir.

Anketin ikinci bölümünde verilen ifadelerle öğrencilerin zayıf, beklenti ile eşit, iyi ve mükemmel seçeneklerinden uygun

bulduklarını işaretlemeleri istenmiştir. İncelenen sonuçlara göre öğrencilerin yarısından fazlası, Almanca öğrenirken bilişim teknolojilerini kullanma konusunda şüphe duymadıklarını işaretlemiş, katılımcıların 3'te ikisi ise bilişim teknolojilerini kullanarak daha iyi Almanca öğreneceklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin yarısından fazlası Almanca dersinde bilişim teknolojileriyle bağımsız olunacağı görüşünderken, öğrencilerin 3'te ikisi Almanca dersinde bilişim teknolojilerinin motive edeceğini savunmuşlardır. Katılımcıların yarısı Almanca dersinde bilişim teknolojilerinin kullanımının Almanya'daki Almanca eğitiminin simülasyonunu sağlayacağı düşüncesine katılmazken, öğrencilerin yarısından fazlası bilişim teknolojileri sayesinde Alman kültürünün daha iyi anlaşılacağını belirtmişlerdir.

Anketin ikinci bölümünde yer alan ikinci tabloda ise öğrencilerin "Almanca öğrenmek için bilişim teknolojilerini kullanmak size ne ölçüde yardımcı olmuştur?" sorusuna zayıf, beklenti ile eşit, iyi ve mükemmel seçeneklerinden uygun bulduklarını işaretleyerek yanıt vermeleri istenmiştir. Öğrencilerin yanıtlarına göre Almanca öğrenirken en çok yardımcı olduğu düşünülen teknolojik kullanım 25 kişinin mükemmel yanıtlarıyla bilgisayardır. 23 öğrencinin mükemmel seçeneğini işaretlemesiyle internetteki Almanca filmler ikinci sırada yer almaktadır. Üçüncü sırada ise 18 katılımcının mükemmel seçeneğini işaretlemesiyle cep telefonu gelmektedir. Almanca öğrenmeye hiç katkı sağlamadığı düşünülen teknolojik kullanımların başında ise 27 öğrencinin zayıf seçeneğinde karar kılmasıyla radyo yer almaktadır. Podcast dinleme dosyaları için ise 13 öğrenci zayıf, 11 öğrenci beklenti ile eşit, 6 öğrenci iyi ve 6 öğrenci mükemmel seçeneklerini işaretlemişlerdir. Bu durum podcast dinleme dosyaları ile henüz uygulama dersleri yapmamış öğrencilerin yarısından fazlasının zayıf ve beklenti ile eşit seçeneklerini işaretlemesiyle bu teknolojik kullanımın Almanca öğretiminde yardımcı olamayacağı düşüncesini ortaya çıkarmıştır. Ancak anketin üçüncü bölümündeki olumlu yanıtlar, podcast dinleme dosyaları ile çalışmanın öğrencilerin Almanca öğrenmesinde katkı sağladığını göstermiştir.

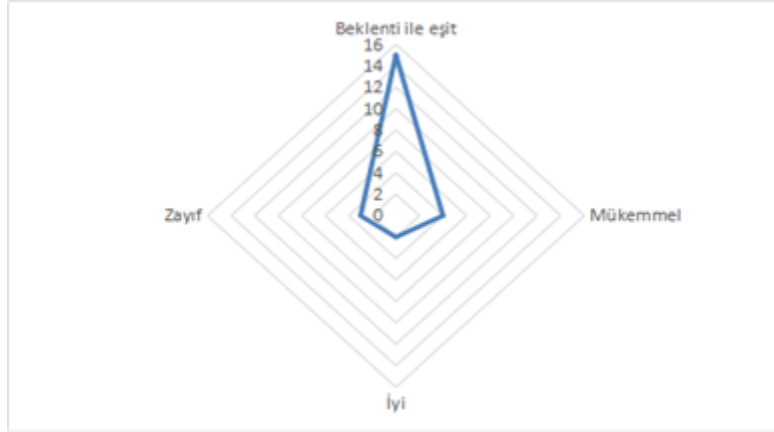

Grafik 1. Almanca Öğrenirken Yardımcı Olan Bilişim Teknoloji Oranları

Anketin üçüncü bölümünde birinci tabloda öğrencilere Almanca öğrenirken podcast dinleme dosyalarını kullanma tercihlerini 1’den (önemsiz) 10’a kadar (çok önemli) sıralamaları istenmiştir. Sonuçlar incelendiğinde öğrencilerin podcast dinleme dosyalarını tercih etme gerekçelerinin başında çabuk pes eden biri olmalarına rağmen Almanca’ya olan ilgilerini sürdürmelerini sağlaması, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olması, doğru ders içeriğine sahip olması ve ulaşılabilir ve rahat olması yer almaktadır.

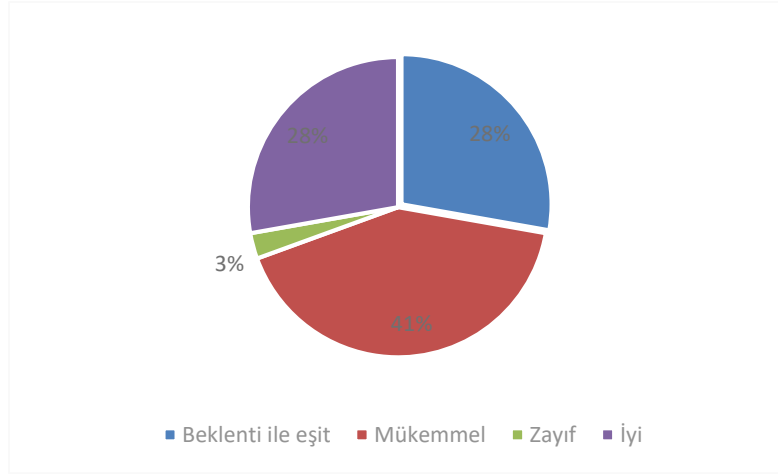
Üçüncü bölümün ikinci kısmında ise öğrenciler “Podcast dinleme dosyaları hangi konularda ne ölçüde yardımcı olmuştur?” sorusuna zayıf, beklenti ile eşit, iyi ve mükemmel seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Podcast dinleme dosyalarının Almanca’yı daha iyi konuşma konusunda yardımcı olduğunu düşünen öğrencilerin oranı % 62,5 iken, Almanca konuşulanları anlama konusunda yardımcı olduğunu belirten öğrenci oranı %70,8’dir. Bu kısımda %70,1 öğrenci Almanca’yı kendilerine güvenerek kullandıklarını savunurken, % 66,7 öğrenci ise podcast dinleme dosyalarının kişisel ihtiyaçları ve istekleri doğrultusunda yardımcı olduğunu belirtmişlerdir.

Anketin üçüncü bölümünün son kısmında öğrenciler verilen ifadelerle podcast dinleme dosyalarıyla yaptıkları dersler neticesinde ne ölçüde katıldıklarını zayıf, beklenti ile eşit, iyi ve mükemmel seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Buna göre % 77,8 katılımcı podcast dinleme dosyasıyla çalışmayı severken, % 70,8 katılımcı podcast dinleme dosyalarıyla duyduğunu anlayabildiğini belirtmiştir. % 71,4 öğrenci podcast dinleme dosyalarıyla güncel konular hakkında bilgi sahibi olduğunu savunurken, % 70,1 öğrenci podcast dinleme dosyalarının ilgilerine yönelik olduğu yanıtını vermiştir. %70,1 katılımcı podcast dinleme dosyalarıyla Almanca haberi anlayabilmiş, % 72,2 katılımcı Alman kültürüne ait yeni bilgiler edinmiş, % 66,1 katılımcı ise podcast dinleme dosyaları sayesinde yeni kelimeler öğrendiğini belirtmiştir. Ayrıca % 68,1 öğrenci podcast dinleme dosyaları sayesinde dinleme metinlerine yönelik bakış açılarının iyi yönde değiştiği yanıtını verirken, % 72,2 öğrenci Podcast dosyalarını eğlenceli bulmaktadır. Katılımcıların yarısından fazlası bu çalışma ile dinlemeye yönelik korkularını yenmişlerdir.

Grafik 2. Dinlemeye Yönelik Korkularını Yenen Katılımcıların Oranı

Podcast dinleme dosyalarını ders dışında kullanmak isteyen % 77,1 katılımcı bulunmaktadır.

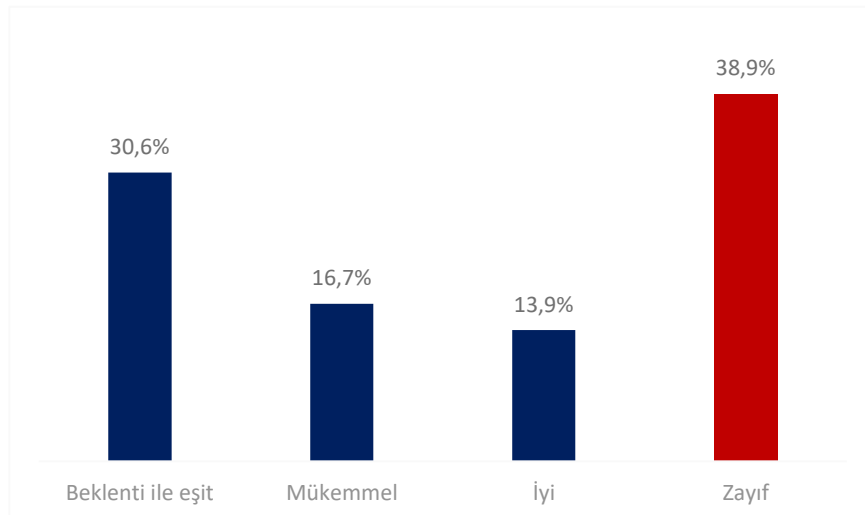

Grafik 3. Podcast Dinleme Dosyalarını Ders Dışında Kullanmak İsteyen Katılımcıların Oranı

Uygulama öncesinde katılımcıların %73,6'sı teknoloji destekli Almanca eğitimi ile motive olacaklarını belirtmişlerdir. Ayrıca %71,4 katılımcı podcast dosyalarının öğrencinin ilgisi ve istekleri doğrultusunda olduğunu savunurken, ortalama % 70 (%69,4) öğrenci de podcast dinleme dosyalarının dinleme becerilerini olumlu etkileyeceği görüşündedir.

4. Sonuçlar

Öğrencilere uygulama öncesinde yapılan ankette öncelikli podcast kullanma tercihleri sunulmuş ve öğrencilerin bu dinleme dosyalarını yeterli tanımaması sonucunda çok sayıda kişi tarafından zayıf seçeneği işaretlenmiştir.

Grafik 4. Öncelikli Podcast Kullanma Tercih Oranları

Fakat Podcast dosyalarına karşı olan bu düşünce uygulama sonrasında değişmiş ve ders anlatımı sonrasında yanıtlanan anketlerde %77,1 katılımcı ders dışında da podcast dinleme dosyalarıyla çalışmak istediğini ifade etmiştir. Bu durum yapılan çalışmanın öğrenciler üzerinde olumlu etki yarattığını göstermektedir.

Ayrıca birçok yanıtın oranının %70 ve üzeri olması Almanca alanında da podcast dosyalarıyla başarılı olunabileceğini göstermekte ve Almanca öğretmenlerimizi bu dosyaları kullanmaları konusunda teşvik edebileceği düşünülmektedir.

Uygulama sonrasında verilen yanıtların birçoğu bu şekilde olumlu olup podcast dinleme dosyalarıyla çalışılmasının yararlı olduğu görülmektedir. Karşılaştırmalı analizler sonucunda podcast dinleme dosyalarını kullanarak daha iyi Almanca öğrenilir diyen %72 katılımcı bulunmaktadır. Bunun yanı sıra %72,2 katılımcı podcast dosyalarını eğlenceli bulmuş ve %77,8 öğrenci ise bu dosyalarla çalışmayı sevmiştir.

Derste uygulanan podcast dinleme dosyalarının seviyesinin B1 ve B2 olduğu düşünülecek olursa %70 ve üzeri oranların pozitif yanıtlar vermiş olması Almanca dersi için başarı ifade etmektedir. Zira İngilizce dili için birçok sitede A1 ve üzeri podcast dosyalarına erişilirken Almanca dili için B1 seviyesinin altında podcast dosyaları bulmak pek mümkün değildir. Bu iki dilin kaynak imkanları göz önünde bulundurulacak olunursa yapılan araştırmada ulaşılan nokta göz ardı edilecek boyutta değildir. Katılımcılar bu araştırmayla hem dinlemeye yönelik korkularını yenmişler hem de ders dışında podcast dinleme dosyalarını kullanmak istediklerini 15 katılımcı “mükemmel”, 10 katılımcı “iyi”, 10 katılımcı “beklenti ile eşit” ve 1 katılımcı “zayıf” seçeneklerini işaretleyerek %77,1 oranla belirtmişlerdir.

5. Öneriler

Gençlerin günümüzde teknolojiye ilgi duyması ve akıllı telefon ve mp4 çalarlarını kullanmak istemeleri teknolojiye dayalı, güncel ve öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda seçilmiş podcast dinleme dosyalarına yönelik isteğin artmasında büyük rol oynamaktadır. Sıradan kitap dinlemelerinden sıkılan öğrencilere bu güncel ve özgün dosyalardan materyal hazırlayarak derste yer vermek öğrencilerin dil gelişimlerine katkı sağlayacak ve dinlemeye yönelik olan korkularını yenerek yabancı dili anlamalarına yardımcı olacaktır. Dil seviyeleri B1.1 olmasına rağmen öğrenciler

B1 ve B2 seviyelerindeki dinleme dosyalarını ilgiyle ve merakla dinleyip çalışmışlardır. Önemli olan öğretmenin ilgilerine yönelik podcast dosyalarını seçmesi ve buna yönelik eğlenceli materyaller hazırlamasıdır.

Öğretmenler tarafından faydalanabilecek sitelerin öğrencilere aktarılması durumunda öğrencilerin podcast dosyalarına ders dışında da rahat ulaşabilmeleri ve zevkle dinlemeleri mümkündür. Dinleme etkinliğinin sürekliliği ve öğrencinin kendi isteği doğrultusunda yapılması konuşma becerisini geliştirmesinde büyük ölçüde yardımcı olacaktır. Sonuç olarak yapılan çalışmada beklendiği gibi ilerlenmiş ve anket sonuçları dikkate alındığında %70 ve üzeri başarı elde edilmiştir. Bu yöntem ülkemizde eğitimi verilen diğer ikinci yabancı diller için de örnek teşkil etmekte ve bu tarz materyalleri kullanmaları tarafımdan önerilmektedir.

Kaynakça

- Başaran, Süleyman** (2010): *Effects of Podcasts on Language Beliefs and Self- Efficacy Perceptions of First-Year Turkish University Students*. Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- BVA-Zfa- VI 2** (2004): *Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen Kurzinformationen*. <https://www.uni-hamburg.de> sitesinden erişilmiştir.
- Dahlhaus, Barbara** (1994): *Fertigkeit Hören*. München: Langenscheidt.
- Dieling, Helga** (1992). *Phonetik im Fremdsprachenunterricht Deutsch*. Berlin: Langenscheidt.
- Gülseçen, Sevinç/ Gürsul, Fatih/ Bayraktar, Betül/ Çilengir, Sevgi/ Canım, Sinem** (2010): Yeni Nesil Mobil Öğrenme Aracı: Podcast. 12. *Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri Kitabı İçinde* (s. 787- 792), Muğla: Muğla Üniversitesi.
- Hedge, Tricia** (2000): *Teaching and Learning in the Language Classroom*. Oxford: Oxford University Press.
- Huneke, Hans- Werner/ Steinig, Wolfgang** (2009): *Deutsch als Fremdsprache. Eine Einführung*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
- Işık, Ali Hakan/ Özkaraca, Osman/ Güler, İnan** (2011): Mobil Öğrenme ve Podcast. 13. *Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri Kitabı içinde* (s. 861- 866), Malatya: İnönü Üniversitesi.

- Kluckhohn, Kim** (2009): *Podcasts im Sprachunterricht am Beispiel Deutsch*. Berlin und München: Langenscheidt.
- Krumm, Hans Jürgen/ Fandrych, Christian/ Hufeisen, Britta/ Riemer, Claudia** (2010): *Deutsch als Fremd- und Zweitsprache Ein internationales Handbuch*. Berlin/ New York: De Gruyter Mouton.
- Solmecke, Gert** (1992): Ohne Hören kein Sprechen in *Fremdsprache Deutsch*. München: Klett Verlag. (s. 4-11).
- Solmecke, Gert** (1993): *Texte hören, lesen und verstehen*. Berlin und München: Langenscheidt.
- Storch, Günther** (1999): *Deutsch als Fremdsprache- Eine Didaktik*. München: Wilhelm Fink Verlag.
- Türkiye Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığı. Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü** (2017): *Yurtdışı Yatırım Raporu. Türkiye'nin Yurtdışı Yatırımları*. <https://ticaret.gov.tr/data/5c4ac3db13b876297ce9a568/Yurtd%C4%B1%C5%9F%C4%B1%20Yat%C4%B1r%C4%B1m%20Anketi%20%E2%80%93%202017%20Sonu%C3%A7%20Raporu.pdf> sayfasından 24.05.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı RYKGM-Ekonomik Analiz ve Değerlendirme Dairesi** (2015): 2013-2014 Döneminde Dış Ticaret. <http://risk.gtb.gov.tr/data/5756b5311a79f5ee044b8a41/2013-2014%20Y%C4%B1llar%C4%B1%20D%C4%B1%C5%9F%20Ticaret%20Raporu.pdf> sayfasından 24.05.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Ünal, Dalım Çiğdem** (2015): Video- Podcasts zum Deutschlernen: Eine Untersuchung zum didaktischen Potenzial. *Moderna språk*. 2, 104- 121.

EKLER

EK1:

Tablo 2. Derslerde Uygulanmış Podcast Dinleme Dosyalarının Planı

	Podcast Dinleme Dosyasının Başlığı	Podcast Dinleme Dosyasının İçeriği	Podcast Dinleme Dosyalarının Alındığı Siteler	Podcast Dinleme Dosyasının Süresi
1.Hafta	(Karneval für nicht Rheinländer) Rheinland'lı olmayanlar için Karneval	- Kutlamalar - Kültür - Karneval	Deutsche Welle	2 min. 36 sek.
2.Hafta	(Die Geschichte des alten Wolfs) Yaşlı kurtun hikayesi	- Edebi metin	lesung.podcasts.de	9 min. 10 sek.
3.Hafta	(Merkel besucht die Türkei) Merkel Türkiye'yi ziyaret ediyor	- Haber - Politika	Deutsche Welle	1 min. 50 sek.
4.Hafta	(Welt gegen Kinderarbeit) Dünya Çocukların Çalışmasına Karşı	-Çocuk işçiler	Bayern 1	1 min. 54 sek.
5.Hafta	(Familie aus der Zukunft 2077) Gelecekte 2077'de	- Çevre - Gelecek	Bayern 3	2 min. 51 sek.

EK 2:

**ALMANCA ÖĞRETİMİNDE PODCAST KULLANIMINA YÖNELİK
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**

ANKET SORULARI:

Bu anket, sizin Almanca öğretiminde bilişim teknolojileri ve podcast kullanımınıza yönelik görüşlerinizi öğrenmek adına hazırlanmıştır. Sonuçlar bilimsel bir çalışmada kullanılacağı için soruları içtenlikle cevaplamanız önem taşımaktadır.

Katılımınız için teşekkürler!

Bölüm 1: Kişisel Bilgiler ve Almanca

(Lütfen her soruyu dikkatlice okuyun ve uygun bulduğunuz seçeneği (X) işaretleyin.)

Cinsiyet : Kız Erkek

Yaş :

18	19	20	21	22 ve üzeri

Öğrenmiş olduğunuz 1. Yabancı Dil: Almanca İngilizce
 Fransızca Diğer Diller

Öğrenmiş olduğunuz 2. Yabancı Dil: Almanca İngilizce
 Fransızca Diğer Diller

Günlük hayatınızda bilişim teknolojilerini hangi sıklıkla kullanıyorsunuz?

Hiçbir zaman			Her zaman
1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

Eğitim yaşamınız boyunca yabancı dil öğrenirken derste bilişim teknolojileri ne sıklıkla kullanıldı?

Seyrek			Sık sık
1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

Bölüm 2: Bilgisayar Destekli Almanca Öğretimi

(Lütfen her soruyu dikkatlice okuyun ve uygun bulduğunuz seçeneği (X) işaretleyin.)

Aşağıdaki ifadelere ne ölçüde katılıyorsunuz?

	Zayıf	Beklenti ile eşit	İyi	Mükemmel
Almanca öğrenirken bilişim teknolojilerini kullanma konusunda şüphe duyarım.				
Bilişim teknolojileri sayesinde daha iyi Almanca öğrenebilirim.				
Almanca öğrenirken bilişim teknolojileriyle kişi bağımsızdır.				

Almanca dersinde bilişim teknolojileri kullanımı beni motive eder.				
Almanca dersinde bilişim teknolojilerinin kullanımı Almanya'daki Almanca eğitiminin simülasyonunu sağlar.				
Bilişim teknolojileri sayesinde Almanca'ya kolay ulaşılır.				
Bilişim teknolojileri sayesinde Alman kültürü daha iyi anlaşılır.				

Almanca öğrenmek için bilişim teknolojilerini kullanmak size ne ölçüde yardımcı olmuştur?

	Zayıf	Beklenti ile eşit	İyi	Mükemmel
Bilgisayar, Laptop				
Cep telefonu				
E- Mail				
Televizyon				
Radyo				
Sosyal ağlar (Twitter, Facebook vs.)				
Chat yapmak				
İnternetteki Almanca videolar				
Podcastler				
İnternetteki Almanca filmler				
İnternetteki oyunlar				

Çeviri programları				
İnternetteki sözlükler				
İnternetteki Almanca Öğrenme programları				

Bölüm 3: Podcast Dinleme Dosyaları Aracılığıyla Almanca Öğrenme

Almanca öğrenirken podcast dinleme dosyalarını kullanma tercihiniz aşağıdakilerden hangisidir? Aşağıdaki sıralanmış listeden en çok tercihiniz olanları 123... olarak önem derecesinde sıralayınız.

Şimdiye kadar karşılaştığım öğrenme şekillerinden çok farklı olması	
Çabuk pes eden biri olmama rağmen Almanca'ya olan ilgimi sürdürmemi sağlaması	
Her yerde ve her saatte ulaşabilir olması	
İlgi ve ihtiyaçlarıma uygun olması	
Esnek öğrenme içeriğine sahip olması	34
Ulaşılabilir ve rahat olması	
Doğru ders içeriğine sahip olması	
Dili özgün şekliyle duymama yardımcı olması	
Güncel bilgileri öğrenebilecek olmam	
Zaman kazanmama yardımcı olması	

(Lütfen her soruyu dikkatlice okuyun ve uygun bulduğunuz seçeneği (X) işaretleyin.)

Podcast dinleme dosyaları bana şu konuda yardımcı oldular:

	Zayıf	Beklenti ile eşit	İyi	Mükemmel
Almanca'yı daha iyi anlamamda				
Almanca'yı daha iyi				

konuşmamda				
Almanca bir metni okumamda				
Almanca bir yazı yazmamda				
Kişisel ihtiyaçlarım ve isteklerim doğrultusunda öğrenmemde				
Almanca'yı istediğim her yerde öğrenmemde				
Almanca'yı kendime güvenerek kullanmamda				

Podcast dinleme dosyalarıyla yaptığım ders neticesinde:

	Zayıf	Beklenti ile eşit	İyi	Mükemmel
				35
Podcast dinleme dosyasıyla çalışmayı sevdim.				
Podcast dinleme dosyasıyla duyduğumu anlayabildim.				
Podcast dinleme dosyası edebi bir eseri sevmeme yardımcı oldu.				
Podcast dinleme dosyaları ile yeni kelimeler öğrenebildim.				
Podcast dinleme dosyaları dinleme metinlerine karşı bakış açımı iyi yönde değiştirdi.				
Podcast dinleme dosyası ile yeni bir dilbilgisi konusu öğrenebildim.				
Podcast dinleme dosyası				

güncel konular hakkında bilgi sahibi olmama yardımcı oldu.				
Podcast dinleme dosyası sayesinde Almanca haberi anlayabildim.				
Podcast dinleme dosyalarının ilgime yönelik olduğunu düşünüyorum.				
Podcast dinleme dosyalarının eğlenceli olduğunu düşünüyorum.				
Podcast dinleme dosyaları sayesinde Alman kültürüne ait yeni bilgiler edindim.				
Podcast dinleme dosyaları sayesinde dinleme becerilerine karşı olan korkumu yendim.				
Duyduğumu anlayabildiğim için Almanca iletişim kurmaktan korkmuyorum.				
Podcast dinleme dosyalarını ders dışında da kullanmak istiyorum.				